

***Przedmiotowe ocenianie
na lekcjach chemii
liceum trzyletnie i czteroletnie***

Przedmiotowe Ocenianie na lekcjach chemii (PO).

Ocenię podlegają:

1. wykorzystanie wielkości fizycznych i wzorów chemicznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązywania zadań obliczeniowych;
2. planowanie i przeprowadzanie doświadczeń, opis obserwacji po wykonaniu danego doświadczenia, wyciąganie wniosków;
3. wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności;
4. posługiwanie się notacją chemiczną;
5. aktywność i zaangażowanie ucznia w proces uczenia się.

Formy pomiaru dydaktycznego:

- sprawdziany (prace klasowe),
- testy (w tym testy maturalne),
- kartkówki,
- przeprowadzanie doświadczeń laboratoryjnych,
- wejściówki laboratoryjne,
- prezentacje multimedialne,
- zadania problemowe i praktyczne wykonywane na lekcjach,
- odpowiedzi ustne,
- prace domowe.

Uczeń otrzymuje dwie oceny kwalifikacyjne:

- śródroczną (za I okres),
- roczną (za cały rok szkolny).

Sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych.

Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów) – raz w semestrze, gdy tygodniowa liczba godzin lekcji chemii wynosi jedną lub dwie, dwa razy gdy tygodniowa liczba godzin lekcji chemii jest większa od dwóch. Jeżeli uczeń nie uczęszcza systematycznie na lekcje – nie dotyczy go powyższy punkt.

I. Kryteria oceniania na lekcjach chemii po gimnazjum:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności, określonych w programie, które są niezbędne do dalszego kształcenia;
- nie potrafi posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, napisać prostych wzorów chemicznych i równań reakcji.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje bardzo proste eksperymenty chemiczne, zapisuje proste wzory chemiczne i proste równania reakcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności, określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje nabyte umiejętności i wiadomości do rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy takich jak układ okresowy, wykresy, wzory, tablice chemiczne;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy: układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, zestawień, internetu;
- planuje i bezpiecznie przeprowadza doświadczenia chemiczne;
- biegle zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności, znacznie wykraczające poza program nauczania;
- stosuje zdobytą wiedzę w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- proponuje rozwiązania nietypowe w/w problemów;
- osiąga sukcesy w Konkursach i Olimpiadzie Chemicznej, na szczeblu wyższym niż szkolny.

II. Kryteria oceniania na lekcjach chemii w zakresie podstawowym, po szkole podstawowej:

Skala ocen

Skalę ocen stosowaną do oceniania bieżących osiągnięć uczniów zgodnie z ustawą o systemie oświaty z 7 września 1991 r. (Dz.U. 1991 Nr 95, poz. 425 z późniejszymi zmianami) tworzą:

- ocena niedostateczna,
- ocena dopuszczająca,
- ocena dostateczna,
- ocena dobra,
- ocena bardzo dobra,
- ocena celująca.

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia poziomu wymagań koniecznych:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki chemicznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia chemicznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania wiadomości:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw chemii, podstawowych właściwości chemicznych, najważniejszych zjawisk chemicznych,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia chemicznego.
- Do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki chemii oraz przydatne w życiu codziennym. W świetle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:
 - ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
 - zna treść podstawowych praw chemii, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
 - rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
 - zna przykłady stosowania praw chemii w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe dotyczące zrozumienia wiadomości. Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- umie wyjaśnić, od czego zależą podstawowe właściwości chemiczne i struktura związków chemicznych,
- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach

chemicznych,

- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki chemii, użyteczne praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa chemiczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości chemicznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające, które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Wymagania obejmują treści o zwiększonym stopniu trudności, rozszerzone, przydatne do stosowania w chemii, użyteczne ogólnie w praktyce. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- przeprowadzania szczegółowej analizy procesów chemicznych,
- projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa chemii oraz właściwości pierwiastków i związków chemicznych,
- rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów chemii, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne

- działy chemii,
- swobodnie posługuje się terminologią chemiczną nie tylko po polsku, ale również np. po angielsku (w przypadku nauczania dwujęzycznego: w językach polskim i angielskim),
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń chemicznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji następczych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie:

- inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- posługuje się bogatym słownictwem inżynieryjno-technicznym,
- jest finalistą lub laureatem olimpiady chemicznej,
- jest finalistą lub laureatem konkursu chemicznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.

Wymagania wykraczające obejmują treści niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo-specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,
- ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- rozwija swoje zainteresowanie chemią,
- biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- przeprowadza rachunek błędów, w tym korzystając z zasad rachunku różniczkowego,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny chemii,
- popularyzuje chemię, przygotowując odczyty, doświadczenia,
- pomaga organizować szkolne konkursy chemiczne.

III. Kryteria oceniania na lekcjach chemii w zakresie rozszerzonym, po szkole podstawowej:

Skala ocen

Skalę ocen stosowaną do oceniania bieżących osiągnięć uczniów zgodnie z ustawą o systemie oświaty z 7 września 1991 r. (Dz.U. 1991 Nr 95, poz. 425 z późniejszymi zmianami) tworzą:

- ocena niedostateczna,
- ocena dopuszczająca,
- ocena dostateczna,
- ocena dobra,

- ocena bardzo dobra,
- ocena celująca,
- ocena znakomita (w oddziałach realizujących Program dyplomowy matury międzynarodowej na poziomie *Standard* i *Higher Level* oraz *Middle Years Programme*),
- ocena doskonała (w oddziałach realizujących *Middle Years Programme*).

W przypadku oceny rocznej i końcowej stosuje się wyłącznie oceny wymienione w pierwszych sześciu punktach.

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia poziomu wymagań koniecznych:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki chemicznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia chemicznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania wiadomości:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw chemii, podstawowych właściwości chemicznych, najważniejszych zjawisk chemicznych,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia chemicznego.
- Do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki chemii oraz przydatne w życiu codziennym. W świetle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:
 - ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
 - zna treść podstawowych praw chemii, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
 - rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wprowadza jednostki,
 - zna przykłady stosowania praw chemii w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe dotyczące zrozumienia wiadomości. Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- umie wyjaśnić, od czego zależą podstawowe właściwości chemiczne i struktura związków chemicznych,
- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach chemicznych,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki chemii, użyteczne praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa chemiczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości chemicznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające, które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Wymagania obejmują treści o zwiększonym stopniu trudności, rozszerzone, przydatne do stosowania w chemii, użyteczne ogólnie w praktyce. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- przeprowadzania szczegółowej analizy procesów chemicznych,
- projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa chemii oraz właściwości pierwiastków i związków chemicznych,
- rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów chemii, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy chemii,
- swobodnie posługuje się terminologią chemiczną nie tylko po polsku, ale również np. po angielsku (w przypadku nauczania dwujęzycznego: w językach polskim i angielskim),
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń

chemicznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji następczych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie:

- inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- posługuje się bogatym słownictwem inżynieryjno-technicznym,
- jest finalistą lub laureatem olimpiady chemicznej,
- jest finalistą lub laureatem konkursu chemicznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.

Wymagania wykraczające obejmują treści niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo-specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,
- ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- rozwija swoje zainteresowanie chemią,
- biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- przeprowadza rachunek błędów, w tym korzystając z zasad rachunku różniczkowego,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny chemii,
- popularyzuje chemię, przygotowując odczyty, doświadczenia,
- pomaga organizować szkolne konkursy chemiczne.

IV. Kryteria ocen prac pisemnych

Ilość zadań w pracy pisemnej uzależniona jest od ich stopnia trudności. Dla każdej pracy klasowej będzie podawana punktacja do każdego z zadań otwartych. W pracy pisemnej mogą być zawarte tylko zadania otwarte, tylko zadania zamknięte lub dowolna kombinacja obu typów zadań.

1. Zadania otwarte.

Przy rozwiązywaniu zadań ocenie podlega:

- poprawnie napisane równanie reakcji;
- poprawnie dobrana metoda obliczeniowa;
- poprawnie podana jednostka (prawidłowe przeprowadzenie rachunku mian);
- wniosek w postaci odpowiedzi.

Sposób oceniania: punktowy z przeliczeniem na procent poprawności.

2. Zadania testowe zamknięte.

Sposób oceniania: punktowy z przeliczeniem na procent poprawności.

1. Odpowiedź poprawna – 1 pkt.
2. Odpowiedź zła lub brak odpowiedzi – 0 pkt.

Sposób przeliczenia procent poprawności na oceny:

Dla klas o profilu biologiczno-chemicznym oraz klas o innych profilach obowiązują różne schematy przeliczania procent poprawności rozwiązań na ocenę. Przy obliczaniu procent poprawności uzyskane wyniki zaokrąglane są do pełnych wartości.

% z poprawności rozwiązań	Ocena	
0% ÷ 49%	<i>Niedostateczny</i> 1	
50% ÷ 55%	<i>Dopuszczający</i> 2	
56% ÷ 61%		2+
62% ÷ 66%	<i>Dostateczny</i> 3	
67% ÷ 72%		3-
73% ÷ 77%		3+
78% ÷ 81%	<i>Dobry</i> 4	
82% ÷ 85%		4-
86% ÷ 89%		4+
90% ÷ 94%	<i>Bardzo dobry</i> 5	
95% ÷ 99%		5-
100%	<i>celujący</i> 6	

Przed każdą pracą pisemną uczniowie są informowani o zakresie obowiązującego materiału. Termin pracy klasowej ustalany jest na forum klasy z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel może zmienić ustalony termin pracy klasowej na późniejszy. Uczniowie, w uzasadnionych przypadkach, mają możliwość zmiany ustalonego terminu pracy klasowej raz w ciągu semestru.

W trakcie prac klasowych uczniowie mogą korzystać z zestawu wzorów dopuszczonego do wykorzystania w trakcie matur z chemii oraz kalkulatora. ***Niedopuszczalne jest korzystanie z kalkulatorów w telefonach komórkowych. Korzystanie z telefonu komórkowego jest jednoznaczne z niesamodzielną pracą. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnosci pracy podczas sprawdzianu pisemnego (korzystanie z pracy innego ucznia, zeszytu, podręcznika, itp.) nauczyciel odbiera pracę i wstawia ocenę niedostateczną. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnosci pracy w trakcie sprawdzania prac klasowych (identyczne prace, te same błędy itp.) uczniowie, w pracach których stwierdzono niesamodzielnosc otrzymują oceny niedostateczne. Oceny niedostateczne uzyskane za prace niesamodzielnoscie nie podlegają poprawie.***

Uczniowie, którzy otrzymali z pracy klasowej ocenę niedostateczną zobowiązani są do jej poprawienia w terminie ustalonym przez nauczyciela. Uczniowie, którzy otrzymali z pracy klasowej ocenę pozytywną, mogą poprawiać uzyskaną ocenę na ocenę wyższą, po uzgodnieniu terminu i warunków poprawienia oceny z nauczycielem, z następującymi zastrzeżeniami:

- jeżeli uzyskana z pracy klasowej ocena jest niższa niż ocena dostateczna i uczeń z poprawy uzyska ocenę niższą niż z pracy klasowej, ocena z poprawy nie jest wpisywana do dziennika. Oceną ostateczną jest ocena z pracy klasowej,
- jeżeli ocena z pracy klasowej jest oceną dostateczną lub wyższą i uczeń z poprawy uzyska ocenę niższą niż ocena z pracy klasowej, do dziennika wpisywana jest i traktowana jako ostateczna ocena z poprawy,
- w przypadku uzyskania z poprawy oceny wyższej niż z pracy klasowej, do dziennika wpisywana jest i traktowana jako ostateczna ocena z poprawy.

Uczeń może poprawiać ocenę uzyskaną z pracy klasowej tylko jeden raz. Oceny uzyskane z poprawy pracy klasowej podlegają warunkom wystawiania ocen semestralnych i końcowych.

Jeżeli z powodu nieobecności w szkole z przyczyn losowych uczeń nie mógł napisać pracy klasowej z całą klasą w ustalonym terminie to powinien to uczynić w terminie ustalonym z nauczycielem, w okresie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły.

3. Ocena „kartkówek”.

„Kartkówki” są to krótkie sprawdziany obejmujące materiał z kilku ostatnich lekcji (maksymalnie – 5 dla klas biologiczno-chemicznych i 3 dla pozostałych klas) oraz znajomość podstaw realizowanego lub pokrewnego działu chemii. Kartkówki nie są zapowiadane i trwają 10 – 15 minut. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.

Formą kartkówki jest „wejściówka laboratoryjna, którą uczeń ma obowiązek napisać przed rozpoczęciem doświadczeń danego typu. „Wejściówka” trwa 10 minut i zawiera zagadnienia, z których są przeprowadzane doświadczenia. Jeżeli uczeń nie jest obecny na zajęciach, to powinien napisać ją w późniejszym terminie.

V. Ocena prac domowych

Uczniowie mogą otrzymać prace domowe następujących typów:

- „indywidualne” (zadania problemowe i praktyczne), gdy każdy uczeń otrzymuje indywidualny zestaw zadań do rozwiązania. Rozwiązanie takiej pracy domowej uczniowie oddają w ustalonym przez nauczyciela terminie. Nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie bez uzasadnionej przyczyny oznacza otrzymanie **oceny niedostatecznej**. W uzasadnionych przypadkach (np. nieobecność z powodu choroby) prace oddane po terminie będą oceniane na warunkach ustalonych indywidualnie z uczniem.
- „typowe”, gdy wszyscy uczniowie rozwiązują ten sam zestaw zadań ze zbioru zadań lub podręcznika. Taką pracę domową uczniowie rozwiązują w zeszytach przedmiotowych na następną lekcję. Ocena takiej pracy domowej jest następująca:
 1. Jakościowa: jeden z uczniów udziela odpowiedzi referując pracę domową. Stosowana jest pełna skala ocen z uwzględnieniem stopnia trudności.
 2. Pozostali uczniowie sprawdzają pracę domową z tablicą.
 3. Uczniowie, którzy nie mają pracy domowej otrzymują minusy.

- prezentacje multimedialne, gdy wszyscy uczniowie przygotowują prezentacje na ten sam, zadany temat. Prace oddawane są w jednym, ustalonym przez nauczyciela terminie. Prace mogą być przygotowane w dowolnej formie (praca pisemna, prezentacja, strona internetowa itp.). Ocenie podlega poprawność doboru materiału, jego opracowanie i sposób przedstawienia. Stosowana jest pełna skala ocen. Uczniowie, którzy nie przygotowali prezentacji multimedialnej lub oddali ją po wyznaczonym terminie, otrzymują **oceny niedostateczne**. W uzasadnionych przypadkach (np. nieobecność z powodu choroby) prace oddane po terminie będą oceniane na warunkach ustalonych indywidualnie z uczniem.

Oceny uzyskane z prac domowych podlegają warunkom wystawiania ocen semestralnych i końcowych.

VI. Ocena doświadczeń laboratoryjnych

Przed przystąpieniem do doświadczeń uczeń jest zobowiązany napisać „wejściówkę laboratoryjną”, w której są zawarte wiadomości dotyczące przeprowadzanych doświadczeń. Są one wykonywane na lekcji w szkole, lub w domu, po wcześniejszym omówieniu ich na lekcji. Uczniowie oddają prace zawierające opis przeprowadzonego doświadczenia oraz wnioski w terminie ustalonym przez nauczyciela. Ocenie podlegają: poprawność opisu i poprawność wyciągniętych wniosków. Stosowana jest pełna skala ocen. Nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie bez uzasadnionej przyczyny oznacza otrzymanie **oceny niedostatecznej**. W uzasadnionych przypadkach (np. nieobecność z powodu choroby) prace oddane po terminie będą oceniane na warunkach ustalonych indywidualnie z uczniem. Oceny uzyskane z prac doświadczalnych podlegają warunkom wystawiania ocen semestralnych i końcowych.

VII. Ocenianie wiadomości i umiejętności przy samodzielnym zgłoszeniu się ucznia do odpowiedzi.

Ocenie podlega:

1. samodzielność w formułowaniu wniosków,
2. umiejętność posługiwania się notacją chemiczną,
3. umiejętność rozwiązywania zadań,
4. poprawność matematyczna.

W zależności od stopnia trudności uczeń może otrzymać ocenę lub „+”. Uzyskane na lekcjach „+”(plusy) i „-” (minusy) przechodzą na drugi semestr. Przeliczanie znaków „+” i „-” na ocenę odbywa się według poniższego schematu. W przypadku znaków „+”, uczeń ma prawo wyboru czy chce otrzymać ocenę, czy „zbiera” plusy.

5 plusów	- ocena bardzo dobra,
4 plusy	- ocena dobra,
3 plus	- ocena dostateczna,

2 plusy	- ocena dopuszczająca,
1 plus	- uczeń nie otrzymuje oceny.
3 minusy	- ocena niedostateczna

VIII. Warunki poprawiania ocen śródrocznych i rocznych.

Uczeń ma możliwość poprawiania oceny śródrocznej lub rocznej po uzyskaniu informacji o ocenie przewidywanej, w terminie nie późniejszym niż dwa dni przed datą wystawienia ocen ostatecznych.

Poprawianie ocen odbywa się na lekcji przedmiotowej (o ile pozwoli na to organizacja lekcji) lub na zajęciach pozalekcyjnych. Poprawianie odbywa się w formie ustnej lub pisemnej po wcześniejszym uzgodnieniu terminu, formy oraz zakresu wiadomości i umiejętności z nauczycielem. Obowiązuje przy tym zasada poprawiania oceny tylko jeden raz i na ocenę wyższą o jeden od oceny proponowanej.

IX. Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej.

Oceny częściowe uzyskane z prac klasowych, kartkówek, testów, odpowiedzi ustnych, prac domowych nie są równoważne.

Ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel za osiągnięcia edukacyjne przewidziane programem nauczania. Jest to ocena będąca średnią ważoną uzyskanych ocen częściowych.

Ocena roczna jest średnią ważoną wszystkich ocen częściowych z drugiego semestru oraz pierwszego semestru nauki. Ocena częściowa z „+” (plusem) traktowana jest jako ocena wyższa o 0,5. Ocena częściowa z „-” (minusem) traktowana jest jako ocena niższa o 0,25 od oceny pełnej. Przykładowo ocena częściowa „4+” przy obliczaniu średniej traktowana jest jako 4,5, a ocena „3-” jako 2,75.

Średnia ważona A_{sr} z n liczb: $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$, którym przypisano odpowiednio dodatnie wagi: $w_1, w_2, w_3, \dots, w_n$ jest równa:

$$A_{\text{sr}} = \frac{a_1 \cdot w_1 + a_2 \cdot w_2 + a_3 \cdot w_3 + \dots + a_n \cdot w_n}{w_1 + w_2 + w_3 + \dots + w_n}$$

Wagi poszczególnych ocen:

Sprawdzian semestralny:	5,
Sprawdziany, testy	4,
Kartkówki	3,
wejściówka laboratoryjna	3,
poprawa sprawdzianu	4,
odpowiedź ustna	2,
ćwiczenie laboratoryjne	1,

Praca domowa	1,
zadanie	1,
prezentacja multimedialna	1,
aktywność	1,

Średnia ważona (średnia widoczna w dzienniku elektronicznym Librus) przeliczana jest na ocenę śródroczną (roczną) następująco:

<i>Średnia ważona</i>	<i>Ocena</i>
1,00 ÷ 1,65	<i>Niedostateczny</i>
1,66 ÷ 2,65	<i>Dopuszczający</i>
2,66 ÷ 3,65	<i>Dostateczny</i>
3,66 ÷ 4,65	<i>Dobry</i>
4,66 ÷ 5,49	<i>Bardzo dobry</i>
powyżej 5,5	<i>Celujący</i>

Uczeń może otrzymać ocenę roczną „*celujący*” również w przypadku, gdy średnia ważona jego ocen jest niższa niż **5,5** (ale wyższa niż **4,6**) w przypadku gdy uzyskał w ciągu roku szkolnego znaczące sukcesy w Konkursach lub w Olimpiadzie Chemicznej i/lub aktywnie brał udział w działaniach popularyzujących chemię, prowadzonych w szkole lub poza nią.

X. Kryteria oceny uczniów z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej:

- Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, jego zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce.
- W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostaną zalecenia poradni, takie jak:
 - wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
 - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
 - konieczność odczytania poleceń przekazywanych innym uczniom w formie pisemnej,
 - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
 - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej (praca klasowa lub sprawdzian) na odpowiedź ustną,
 - podczas odpowiedzi ustnych zastąpienie pytań złożonych większą ilością prostych,
 - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
 - możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej.

3. Uczniowie z dysleksją i dysortografią:

Słaba technika i tempo czytania, rzutują na ogólne zrozumienie tekstów i poleceń wobec czego nauczyciel:

- wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie modułów tematycznych,
- wydłuża czas na udzielenie odpowiedzi ustnych,
- pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów,

- dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia.

Ilość błędów ortograficznych nie wpływa w żaden sposób na końcową ocenę ze sprawdzianów, czy kartkówek i ocenę z prowadzenia zeszytu. W indywidualnych, uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, by na sprawdzianie uczeń wybrał sobie z gotowego zestawu połowę zadań (te, które są dla niego najłatwiejsze).

Nauczyciel wydłuża uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu.

Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.

Problemy z organizacją przestrzenną schematów i rysunków;

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- naukę tabliczki mnożenia i definicji ,reguł wzorów symboli chemicznych rozłożyć w czasie często przypominać i utrwalać
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi zapowiedzieć że uczeń będzie pytany
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadania
- można dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań .przestawianiem cyfr. zapisem reakcji chemicznych
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać i dzielić na mniejsze porcje
- oceniać tok rozumowania. Nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny co wynikać może z pomyłek rachunkowych
- oceniać dobrze jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom będący na wyższym poziomie kompetencji.

XI. Zasady przeprowadzania sprawdzianów i innych form oceniania oraz poprawiania ocen:

- a) Prace klasowe są obowiązkowe i muszą być zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej, a ich zakres omówiony. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu w pierwszym wyznaczonym terminie, to powinien zaliczyć go na warunkach ustalonych z nauczycielem.
- b) Uczeń ma prawo do poprawy tylko oceny niedostatecznej z pracy klasowej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- c) Oceny ze sprawdzianów bieżących (kartkówek) nie podlegają poprawie. Sprawdziany te nie muszą być też zapowiadane, jeżeli zakres materiału nie przekracza 3 ostatnich jednostek lekcyjnych. Kartkówki zapowiedziane muszą być zaliczone lub poprawione, jeżeli uczeń uzyskał ocenę niedostateczną.
- d) Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy klasowej, kartkówek.

- e) Prace klasowe, kartkówki ucznia są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego celem przedstawienia ich rodzicom/prawnym opiekunom.
- f) O proponowanej ocenie z chemii za pierwszy semestr oraz na koniec roku szkolnego uczniowie oraz ich rodzice/prawni opiekunowie powiadamiani są na tydzień przed klasyfikacją.
- g) Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru 2 nieprzygotowania dotyczące pracy domowej lub odpowiedzi ustnej. Jeżeli nie zostaną one wykorzystane, nie przechodzą na drugi semestr. Nieprzygotowania muszą być zgłoszone natychmiast po rozpoczęciu lekcji (sprawdzeniu listy obecności).
- h) Uczeń może być nieklasyfikowany, jeżeli jego nieobecności na lekcjach chemii przekroczą 50% czasu przeznaczanego na ich realizację.
- i) Uczeń ma prawo do podwyższenia proponowanej oceny końcoworocznej.**

XII. Warunki i procedura uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

Uczeń ma możliwość poprawiania oceny końcoworocznej po uzyskaniu informacji o ocenie proponowanej. Chęć poprawiania oceny uczeń zgłasza nauczycielowi nie później niż następnego dnia po otrzymaniu informacji o ocenie proponowanej. Poprawa oceny następuje w terminie nie późniejszym niż dwa dni przed datą wystawienia ocen ostatecznych.

Warunkami koniecznymi do uzyskania możliwości poprawienia oceny są:

- 1) oddanie w wyznaczonych terminach wszystkich prac domowych indywidualnych oraz sprawozdań z zajęć laboratoryjnych i uzyskanie z nich ocen pozytywnych,***
- 2) zaliczenie wszystkich prac klasowych w pierwszym terminie,***
- 3) brak ocen niedostatecznych za pracę niesamodzielną.***

Poprawianie ocen odbywa się na lekcji przedmiotowej (o ile pozwoli na to organizacja lekcji) lub na zajęciach pozalekcyjnych. Poprawianie odbywa się w formie ustnej lub pisemnej po wcześniejszym uzgodnieniu terminu, formy oraz zakresu wiadomości i umiejętności z nauczycielem. Obowiązuje przy tym zasada poprawiania oceny tylko jeden raz i na ocenę wyższą o jeden od oceny proponowanej. W przypadku, gdy uczniowi nie uda się poprawić oceny, jako ocenę końcoworoczną otrzymuje ocenę pierwotnie wynikającą z zasad zawartych w punkcie VII niniejszego przedmiotowego oceniania.

mgr Małgorzata Lorenc-Czubak

mgr Małgorzata Grzeszczyk-Wronka

mgr Katarzyna Markowska

mgr Agnieszka Miciak

